

N:o 85.

Af Herr C. J. Ödman: Om skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan om upphäfvande, ändring eller uppskof med verkställigheten af Kongl. Förordningen den 22 November 1878, angående befålet å svenska handelsfartyg.

Då jag vid sistlidne riksdag väckte motion rörande uppskof tills vidare med verkställigheten af Kongl. förordningen af den 22 November 1878, angående befålet å svenska handelsfartyg, fann Andra Kamnaren, i enlighet med hvad dess Tillfälliga Utskott tillstyrkt, denna motion icke böra till någon Riksdagens åtgärd föranleda, enär under tiden Kongl. Maj:t, på grund af Kongl. Kommerskollegii hemställan, funnit godt föreskrifva, att nämnda förordning skulle träda i kraft först från och med den 1 April 1880, vid hvilket förhållande Tillfälliga Utskottet ansåg motionens syftemål vara hufvudsakligen uppnådt.

I denna uppfattning skulle Utskottet kunnat hafva rätt, derest, under tiden för det beviljade uppskofvet, vederbörande funnit skäligt att ändra den ifrågavarande förordningen uti de af mig öfverklagade punkter, men då så icke skett, står man nu inför den snara verkställigheten af föreskrifter, hvilka skola komma att, såsom jag visat i min motion af sistlidne år — till hvilken jag beder få hänvisa — utöfva den mest menliga, att ej säga rent af förderfliga verkan på Sveriges sjöfart och på flere hundra detal af befälhafvares, styrmäns och maskinisters välfärd.

Jag tager mig friheten att här endast påminna derom, att den behörighet att föra fartyg eller utöfva styrmans- och maskinist-tjenst, som gått enligt föregående Kongl. förordningar, blifvit genom Kongl. förordningen af den 22 November 1878 så begränsad, att hundra detal af sådana personer, hvilka under flere år oförvitligt och med framgång idkat sjömansyrket i nämnda befattningar, blifvit med ett penndrag satta

ur stånd att dermed fortsätta och vinna sin bergning, då i de allra flesta fall de nu äro så gamla, att de med föga framgång skulle sätta sig på skolbanken.

Om någonsin faran af att låta en förordning hafva retroaktiv verkan visat sig stor, så har det varit här, hvadan också, exempelvis, i England, vid motsvarande lagstiftning, den nya lagen gäller endast för den *kommande* tiden, men icke för den förflutna. Riksdagens förhandlingar visa till fullo, hurusom i fråga om rikets embets- och tjänstemän man vid ombildningen af embetsverk anser sig icke kunna eller böra beröfva en öfverflödig tjänsteman hans förra lönevilkor, utan finner sig skyldig att uppföra honom på indragningsstat eller på annat sätt godtgöra honom för hans genom ombildningen mistade inkomst. Denna hänsyn till personens utkomst har uppenbarligen blifvit lemnad ur sigte, när det gällt de sjömän, hvarom här är fråga.

Men frågan gäller dock icke endast dessa många dugliga och erfarna befälhafvares, styrmäns och maskinisters personliga välfärd; hon berör på det ömtåligaste hela svenska sjöfarten, enär det varder alldeles tydligt, blott vid en blick på det *antal*, hvarom här är fråga, att de platser, som blifva lediga i och med de, genom den Kongl. förordningen utdrifnas afgang, omöjligt skulle kunna på en gång fyllas genom nya, enligt förordningen behöriga personer, hvilka tillika ega den praktiska duglighet, som fordras för att träda in och uppfylla platsen i de afgångnas ställe.

Vid närmare granskning af ofta berörda Kongl. förordning med dess inverkan på våra sjöfartsförhållanden, har jag och flere sjömän och skeppsredare med mig kommit till den öfvertygelsen, att förordningen innehåller så betänkliga föreskrifter, utom de redan af mig öfverklagade, att hon bör underkastas en fullständig revision, i sammanhang med reglementena för rikets navigationsskolor, liksom en sådan tarfvas äfven utaf vissa delar af vår sjölag samt gällande lotsförordningar, hvarom jag torde komma att framdeles väcka motion, efter det jag hunnit, att ytterligare i samråd med andra för sjöfartsnäringen intresserade praktiska män egna det viktiga ärendet en närmare undersökning och utredning, än hvad hittills varit mig möjligt. För närvarande måste jag inskränka mig till att såsom tvingande nödvändighet framhålla och föreslå,

att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t så fort som möjligt anhålla, det Kongl. Maj:t tacktes, antingen helt och hållet upphäfva nämnde förordning af den 22 November 1878, eller från den-

samma åtminstone borttaga alla de bestämmelser, som hafva retroaktiv verkan; eller ock ytterligare uppskjuta verkställigheten af mera nämnda förordning på en tid af minst fem år.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles vördsammast.

Stockholm den 26 Januari 1880.

Carl J. Ödman.

Uti förestående motion förena sig:

Jan Gustaf Jansson.

A. P. Lind.

H. F. Bergström.

J. Rundbäck.

Erik Westin.

Lasse Jönsson.

A. Andersson,
Intagan.

J. Andersson,
Knarreвик.

Christen Assarsson,
Rönneberga.

S. A. Hedlund.

N:o 86.

Af Herr **E. A. Lundblad**: Om skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan om förslag till ändring i gällande konkurslag.

Uti det allmänna affärlifvet är ett allt för mycket utsträckt kredit-system rådande, samt lättheten att erhålla kredit har gifvit anledning till mycken osäkerhet uti handel till förfång och skada för den redbare köpmannen och industriidkaren. En af anledningarne till detta beklagliga

Bih. till Riksd. Prot. 1880. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 9 Häft.